

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky **X.**, s.r.o. so sídlom T., proti odporcovi **I. J.**, bývajúcemu v N., **o zrušenie predbežného opatrenia**, vedenej na Okresnom súde Kežmarok pod sp. zn. 8 C 33/2008, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 27. mája 2010 sp. zn. 18 Co 52/2010 a uzneseniu Okresného súdu Kežmarok z 5. februára 2010 č.k. 8 C 33/2008-777 rozhodol

t a k t o :

Mimoriadne dovolanie **z a m i e t a .**

Navrhovateľke náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Odporca sa svojím návrhom z 30. októbra 2009 domáhal zrušenia predbežného opatrenia podľa § 77 ods. 2 O.s.p., ktoré bolo nariadené uznesením (v poradí druhým) Okresného súdu Kežmarok zo 14. júla 2008 č.k. 8 C 33/2008-271, ktorým tento zakázal žalovanému nakladať s nehnuteľnosťami zapísanými na LV č. X., katastrálneho územia V., vedenom na Katastrálnom úrade Prešov, Správa katastra Kežmarok, okres Kežmarok, obec V., a to parcely registra „C“ (bližšie špecifikované vo výroku tohto uznesenia), a to najmä previesť vlastnícke právo k nim na inú osobu, založiť ich, zriadiť k nim vecné bremeno alebo ich dať do nájmu tretej osobe. Vo zvyšnej časti návrh zamietol a navrhovateľke uložil povinnosť zaplatiť odporcovi trovy odvolacieho konania 1 000 Sk (33,19 Eur). Na odvolanie

odporcu Krajský súd v Prešove uznesením zo 17. októbra 2008 sp. zn. 4 Co 137/2008 uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil.

Návrh na zrušenie predbežného opatrenia odporca zdôvodnil nedôvodnosťou nároku navrhovateľky, neplatnosťou zmluvy o obstaraní obchodnej záležitosti, skutočnosťou, že navrhovateľka nesprostredkovala predaj nehnuteľnosti a neprimeranosťou predbežného opatrenia.

Okresný súd Kežmarok uznesením z 5. februára 2010 č.k. 8 C 33/2008-777 návrh odporcu na zrušenie predbežného opatrenia nariadeného uznesením Okresného súdu Kežmarok zo 14. júla 2008 č.k. 8 C 33/2008-271 podaný na Okresný súd Kežmarok zamietol a zamietol i totožný návrh odporcu podaný na Okresný súd Poprad. V súvislosti s tvrdením odporcu, že predbežné opatrenie nemalo byť nikdy vydané, nakoľko zo skutočností a faktov, ktoré navrhovateľka uvádzala, nevyplýva nárok na odmenu za sprostredkovanie, súd zdôraznil, že o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia rozhodol pri súčasnom hodnotení jednotlivých listinných dôkazov predložených navrhovateľkou, dokazovanie v rozsahu vyžadovanom v základnom konaní nevykonával. Osvedčením zisťoval najvýznamnejšie právne skutočnosti relevantné pre rozhodnutie o návrhu na predbežné opatrenie. Výsledkom takéhoto postupu je to, že osvedčené skutočnosti sa súdu so zreteľom na všetky okolnosti prípadu javili ako nanajvýš pravdepodobné. Pokiaľ odporca v časti návrhu na zrušenie predbežného opatrenia namieta neprimeranosť predbežného opatrenia v čase rozhodovania o návrhu na vydanie predbežného opatrenia, súd prvého stupňa konštatoval, že uvádza len tie skutočnosti, ktoré zohľadnil i súd odvolací v rámci rozhodovania o odvolaní proti uzneseniu, ktorým bolo predbežné opatrenie nariadené, pričom žiadne iné dôvody, pre ktoré by nariadené byť nemalo odporca v návrhu na jeho zrušenie neuvádzal. Okresný súd ďalej uviedol, že odporca v návrhu na zrušenie predbežného opatrenia neosvedčil ani existenciu takých právnych skutočností, na základe ktorých by bolo možné prijať právny záver, že dôvody nariadenia v čase od jeho vydania až do dňa rozhodovania o návrhu na jeho zrušenie pominuli.

Proti týmto uzneseniam súdov nižších stupňov na podnet odporcu podal mimoriadne dovolanie generálny prokurátor Slovenskej republiky, žiadal ich zmeniť tak, že zruší

predbežné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Kežmarok zo 14. júla 2008 č.k. 8 C 33/2008-271 pri uplatnení dovolacieho dôvodu podľa § 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p., t.j. že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Svoje rozhodnutie zdôvodnil citáciou ustanovení § 1 až 3, § 74 ods. 1, § 75 ods. 1, 2 a § 77 ods. 2 O.s.p., majúc za to, že súdy vec nesprávne posúdili tým, že nesprávne vyložili ustanovenia § 77 ods. 2 v spojení s § 75 ods. 2 a § 102 ods. 1 O.s.p. Pri správnom výklade citovaných zákonných ustanovení je súd konajúci o návrhu na zrušenie predbežného opatrenia povinný predbežné opatrenie zrušiť, ak predbežné opatrenie bolo vydané na zabezpečenie tvrdeného nároku, hoci z právneho posúdenia skutkových tvrdení navrhovateľa predbežného opatrenia vyplýva, že jeho tvrdený nárok nie je dôvodný. Poukázal na to, že súd je v konaní o vydanie predbežného opatrenia, ako aj v konaní o návrhu na zrušenie predbežného opatrenia povinný skúmať, či tvrdený nárok, ktorému sa predbežným opatrením poskytuje ochrana, môže byť na základe právneho posúdenia tvrdených skutočností dôvodný. V danom prípade sa predbežným opatrením poskytla ochrana tvrdeného nároku, ktorý predstavuje nárok navrhovateľky voči odporcovi zo Zmluvy o obstaraní obchodnej záležitosti z 3. mája 2007 na zaplatenie provízie za obstaranie obchodnej záležitosti (sprostredkovania predaja nehnuteľnosti). Poukázal na čl. 3 ods. 3 označenej zmluvy, z ktorej vyplýva, že poskytovateľ splní svoj záväzok obstaraním „záväzného“ záujemcu, pričom navrhovateľka tvrdí, že záujemcu obstarala. Mal za to, že zo žiadnych skutkových tvrdení navrhovateľky nevyplýva, že záujemca, ktorého obstarala bol „záväzný“. Z tvrdení navrhovateľky vyplýva, že obstarala záujemcu, ktorý mal ochotu pozemky kúpiť, nevyplýva však, že by záujemca mal záväzok pozemky kúpiť. Po právnom posúdení skutkových tvrdení navrhovateľky považoval za potrebné uzavrieť, že žalovaný nárok, ktorému sa predbežným opatrením poskytla ochrana nie je dôvodný. Navrhovateľka totiž neprodukovala žiadne tvrdenia o tom, že záujemca, ktorého obstarala bol „záväzný“. Konajúce súdy mali po právnom vyhodnotení skutkových tvrdení navrhovateľky dospieť k záveru, že žalovaný nárok nespĺňa podmienku dostatočného osvedčenia. Podmienky na vydanie predbežného opatrenia preto neboli splnené. Ak bolo predbežné opatrenie napriek tomu vydané, mali konajúce súdy návrhu odporcu na zrušenie predbežného opatrenia vyhovieť a predbežné opatrenie zrušiť.

Navrhovateľka navrhla mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora odmietnuť, keďže podľa jej názoru (s poukazom na rozhodovaciu činnosť dovolacieho súdu) neboli splnené základné náležitosti mimoriadneho dovolania formulované v § 243e ods. 1 O.s.p.

Mala za to, (v prípade, že dovolací súd bude považovať dovolanie za prípustné), že uplatnený dôvod nezákonnosti napadnutého rozhodnutia nie je naplnený.

Odporca navrhol mimoriadnemu dovolaniu vyhovieť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v danej veci konal ako súd dovolací (§ 10a ods. 3 O.s.p.) po zistení, že mimoriadne dovolanie bolo podané včas osobou oprávnenou na tento opravný prostriedok (§ 243g O.s.p.) preskúmal vec bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie nie je dôvodné.

V konaní o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora je dovolací súd viazaný rozsahom dovolania, ako aj uplatneným dovolacím dôvodom vrátane jeho obsahového vymedzenia (§ 243i ods. 2 v spojení s § 242 ods. 1 O.s.p.). Obligatórne sa zaoberá len vadami konania uvedenými v § 237 O.s.p. a inými vadami pokiaľ tieto vady mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Takéto vady dovolateľ v mimoriadnom dovolaní nenamietal a dovolací súd ich ani nezistil.

Dovolateľ v mimoriadnom dovolaní ako dovolací dôvod uvádza, že napadnuté rozhodnutia spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak súd síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora spochybňuje postup súdov pri samotnom rozhodovaní o nariadení predbežného opatrenia a následne pri rozhodovaní o návrhu odporcu o zrušení predbežného opatrenia, keď ako jediný argument uvádza nedostatočne osvedčený uplatnený nárok navrhovateľky, keďže nepreukázala splnenie svojho

záväzku vyplývajúceho z článku 3 ods. 3 zmluvy z 3. mája 2007, t.j. obstaranie „záväzného“ záujemcu.

Podľa § 77 ods. 2 O.s.p. predbežné opatrenie súd zruší, ak pominú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

Dôvodom zrušenia predbežného opatrenia podľa vyššie citovaného ustanovenia je, že pominú dôvody, pre ktoré bolo predbežné opatrenie nariadené. Táto formulácia postihuje predovšetkým tie prípady, kedy došlo k zmene pomerov, čo má za následok, že predbežné opatrenie už nie je nutné ani účelné. K zmene pomerov súd musí prihliadnuť a vyvodiť potrebný záver.

Predbežné opatrenie možno však zrušiť aj vtedy ak sa dodatočne zistí, že predpokladané dôvody dané nie sú. Nie je totiž vylúčené, že neskôr, alebo tiež pri vykonávaní dôkazov vo veci samej súd zistí, že predpoklady pre nariadenie predbežného opatrenia neboli dané, napr. majetok dlžníka stačí k uspokojeniu nárokov ohrozeného účastníka (čo odporca aj v konaní o nariadenie predbežného opatrenia i v konaní o zrušenie predbežného opatrenia preukazoval špecifikáciou rozsahu svojho nehnuteľného majetku – poznámka dovolacieho súdu). Z tých istých dôvodov môže súd predbežné opatrenie čiastočne zrušiť.

Vzhľadom však na viazanosť dovolacieho súdu rozsahom a dôvodmi mimoriadneho dovolania dovolací súd pri rozhodovaní o ňom zameral pozornosť len na ním tvrdený argument, keď vychádzal z uznesenia súdu prvého stupňa, ktorým bolo predbežné opatrenie nariadené a z uznesenia odvolacieho súdu, ktorým uznesenie súdu prvého stupňa bolo potvrdené s možnými právnymi dôsledkami na rozhodnutie o návrhu na zrušenie predbežného opatrenia.

V preskúmvanej veci z uznesenia o nariadení predbežného opatrenia zo 14. júla 2008 č.k. 8 C 33/2008-271 vyplýva, že navrhovateľka existenciu vzťahu medzi ňou a odporcom osvedčila Zmluvou o obstaraní obchodnej záležitosti z 3. mája 2007 a Poverením

k sprostredkovaním predaja pozemku z toho istého dňa. V ďalšom súd skúmal splnenie podmienky potrebnosti dočasnej úpravy pomerov. Aj odvolací súd sa vo svojom potvrdzujúcom uznesení zo 17. októbra 2008 sp. zn. 4 Co 137/2008 stotožnil so záverom súdu prvého stupňa o osvedčenosti danosti práva Zmluvou o obstaraní obchodnej záležitosti z 3. mája 2007. Treba súhlasiť s odvolacím súdom, že predbežným opatrením súd nerozhoduje vo veci samej, ale len poskytuje ochranu účastníkovi, ktorý preukázal danosť práva ako aj obavu, že výkon súdneho rozhodnutia, resp. exekúcia bude ohrozený. Správne preto odvolací súd konštatoval, že okolnosti týkajúce sa uzavretia danej zmluvy, predstavenia záujemcu o kúpu nehnuteľností, vrátane ďalších okolností nie sú rozhodujúce pri rozhodovaní o nariadení predbežného opatrenia. Na uvedenom názore súdy oboch stupňov zotrvali aj pri posudzovaní splnenia podmienok v súvislosti s prejednaným návrhom na zrušenie predbežného opatrenia. Dovolací súd poznamenáva, že vzhľadom na to, že v konaní o nariadenie predbežného opatrenia súd rozhoduje spravidla bez výsluchu účastníkov, bez vykonávania dokazovania, spravidla vychádza iba zo skutočností uvádzaných v návrhu, akékoľvek vyjadrovanie sa súdu k splneniu či nesplneniu povinností vyplývajúcich z právneho vzťahu založeného zmluvou (v danej veci zmluvou z 3. mája 2007), či už v konaní o nariadenie predbežného opatrenia ako aj v konaní o zrušenie predbežného opatrenia by znamenalo neprípustnú prejudíciu.

Z uvedených dôvodov dovolací súd nezistil, že by rozhodnutia súdov oboch stupňov vychádzali z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p.), tak ako to obsahovo vymedzil generálny prokurátor v mimoriadnom dovolaní, preto mimoriadne dovolanie zamietol (§ 243b ods. 4 v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p.).

K námietke navrhovateľky, že mimoriadne dovolanie nie je možné vecne prejednať, pretože je procesne neprípustné, dovolací súd poznamenáva, že ďalší návrh na zrušenie predbežného opatrenia by odporca mohol podať až za predpokladu zmeny okolností, teda takých, ktoré doteraz neboli posudzované, pretože právoplatné uznesenie, ktorým súd zamietol návrh na zrušenie predbežného opatrenia by tvorilo prekážku veci právoplatne rozsúdenej (§ 159 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 167 ods. 1 O.s.p.). Len v prípade takejto zmeny pomerov by do úvahy prichádzala možnosť dosiahnutia ochrany práv a právom chránených záujmov (§ 243e ods. 1 O.s.p.) – podaním nového návrhu na zrušenie predbežného opatrenia.

Procesná prípustnosť mimoriadneho dovolania proti uzneseniu súdu, ktorým bol zamietnutý návrh na zrušenie predbežného opatrenia nie je preto vylúčená ustanovením § 243e ods. 1 O.s.p. Z týchto zásad vychádza aj zjednocujúce stanovisko Najvyššieho súdu Slovenskej republiky Cpj 15/2010 ohľadne posudzovania prípustnosti mimoriadneho dovolania proti uzneseniu, ktorým bol návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietnutý.

Dovolací súd nepriznal navrhovateľke náhradu trov dovolacieho konania z dôvodu, že si ich neuplatnila (§ 243 b ods. 5 v spojení a § 224 ods. 1. § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. júna 2011

JUDr. Eva S a k á l o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková

